УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Сукачьова Олександра Олександровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 459 Кримінального процесуального кодексу України

К и ї в
21 жовтня 2026 року
№ 297-3(I)/2026

Справа № 3-285/2026(558/26)

Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Петришина Олександра Віталійовича – головуючого,
Олійник Алли Сергіївни – доповідача,
Совгирі Ольги Володимирівни,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Сукачьова Олександра Олександровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 459 Кримінального процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Олійник А.С. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. До Конституційного Суду України звернувся Сукачьов О.О. із клопотанням перевірити на відповідність Конституції України (конституційність) частину третю статті 459 Кримінального процесуального кодексу України (далі – Кодекс).

У частині третій статті 459 Кодексу встановлено, що:

„Виключними обставинами визнаються:

1) встановлена Конституційним Судом України неконституційність, конституційність закону, іншого правового акта чи їх окремого положення, застосованого судом при вирішенні справи;

2) встановлення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною, порушення Україною міжнародних зобов'язань при вирішенні даної справи судом;

3) встановлення вини судді у вчиненні кримінального правопорушення або зловживання слідчого, прокурора, слідчого судді чи суду під час кримінального провадження, внаслідок якого було ухвалено судове рішення".

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

У березні 2026 року Сукачьов О.О. звернувся до Верховного Суду із заявою про перегляд ухвали Верховного Суду України від 3 грудня 1996 року за виключними обставинами.

Верховний Суд ухвалою від 10 березня 2026 року передав зазначену заяву Сукачьова О.О. на розгляд Великої Палати Верховного Суду.

Велика Палата Верховного Суду ухвалою від 15 липня 2026 року відмовила Сукачьову О.О. у відкритті провадження за вказаною заявою.

Велика Палата Верховного Суду зазначила таке: „Сукачьов О.О. вказує на те, що під час перегляду Верховним Судом України у касаційному порядку вироку Херсонського обласного суду від 17 жовтня 1996 року щодо нього було допущено порушення права на справедливий суд, а саме право на захист, оскільки, на його думку, довічне позбавлення волі є прямим наслідком судового рішення, ухваленого за результатами касаційного розгляду, проведеного без участі захисника". Крім того, „на момент постановлення ухвали Верховного Суду України щодо нього, Україна ще не перебувала під юрисдикцією Європейського Суду з прав людини щодо подій, які мали місце до набуття

чинності Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод для України“.

Велика Палата Верховного Суду керувалася тим, що „Сукачьов О.О. не навів обґрунтування наявності обставин, які у розумінні кримінального процесуального закону можуть вважатися виключними та слугувати підставою для перегляду Великою Палатою судового рішення за виключними обставинами. Зокрема, засуджений не зазначив про існування рішення міжнародної судової установи, ухваленого на його користь, такі відомості відсутні й у Верховному Суді. Доводи заявника фактично зводяться до незгоди з ухваленим судовим рішенням, що саме по собі не є підставою для відкриття провадження за виключними обставинами“.

3. Сукачьов О.О. зазначає, що частина третя статті 459 Кодексу не відповідає статтям 8, 55 Конституції України, оскільки „таке законодавче регулювання не забезпечує реальності та ефективності права на судовий захист, гарантованого статтею 55 Конституції України, та не забезпечує належного балансу між принципом остаточності судового рішення і необхідністю ефективного захисту фундаментальних конституційних прав, що не відповідає принципу верховенства права, закріпленому статтею 8 Конституції України“.

На підтвердження своєї позиції автор клопотання посилається на приписи Конституції України, Кодексу, а також на судові рішення у своїй справі.

4. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України керується таким.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб’єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування

закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

Зі змісту конституційної скарги вбачається, що Сукачьов О.О. не навів обґрунтування тверджень щодо неконституційності частини третьої статті 459 Кодексу, а фактично висловив незгоду із судовими рішеннями в його справі щодо перегляду за виключними обставинами ухвали Верховного Суду України від 3 грудня 1996 року, що не можна вважати обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності оспорюваних приписів Кодексу.

Конституційний Суд України неодноразово наголошував, що висловлення незгоди із судовими рішеннями не можна вважати обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності оспорюваних приписів закону [ухвали Другого сенату Конституційного Суду України від 6 червня 2018 року № 17-у(II)/2018, від 23 лютого 2022 року № 5-у(II)/2022, від 7 вересня 2022 року № 5-уп(II)/2022].

Наведене свідчить про те, що конституційна скарга Сукачьова О.О. не відповідає вимогам статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151[1], 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Сукачьова Олександра Олександровича щодо

відповідності Конституції України (конституційності) частини третьої статті 459 Кримінального процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ